

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА

Нові економічні умови розвитку сучасного суспільства породжують невизначеність і непередбачуваність як економічних, так і психологічних впливів. Ризик при прийнятті будь-якого рішення стає неминучий.

У соціально-психологічних та економічних дослідженнях вчені досить часто звертаються до проблеми ризику, вказуючи на її надзвичайну важливість для прийняття оптимального рішення і забезпечення економічної безпеки.

Однак робіт, присвячених вивченню психологічних ризиків в економічному аспекті, у вітчизняних і зарубіжних науках до теперішнього часу не існувало.

Забезпечення економічної безпеки – це гарантія успіху, умова стабільності й ефективності роботи будь-якого підприємства.

У зв'язку з цим стає очевидним той факт, що для забезпечення економічної безпеки підприємства необхідно врахувати і прийняти до уваги всі складові його досить невизначених зовнішнього і внутрішнього середовищ, якими і є ризики.

Ігнорування існування ризиків при прийнятті стратегічних рішень веде до негативних наслідків, пов'язаних з втратою прибутку та іншими видами упущених вигод.

Слід зазначити, що при вирішенні будь-якої проблеми, при прийнятті будь-якого рішення як на рівні особистості, так і на рівні підприємства, країни та ін. першорядного значення набуває готовність і схильність особи, що приймає рішення, до ризику.

У зв'язку з усім вищесказаним пропонується доповнена класифікація ризиків, що враховує всі розглянуті вище проблеми і включає такі класифікаційні ознаки: залежно від можливості запобігання; залежно від імовірності настання; залежно від способу впливу на ризик; залежно від причин виникнення; залежно від місця виникнення; залежно від наслідків; за часом виникнення; залежно від видів можливого збитку; залежно від можливості прогнозування; залежно від об'єкта посягання.

Т.М. Гайворонська

ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ВИВЧЕННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Інновації вищої освіти не без проблем і перебувають на стадії розробки і пошуку з початку дев'яностих років, з введенням приватного

навчання, Болонської системи та ін. У даний час інноваційна діяльність набуває особливого значення щодо організації і проведення різних форм навчальної роботи з метою підвищення правової підготовки спеціалістів для залізничного транспорту. Зважаючи на вищесказане, зупинимося на невеликому, але важливому питанні – формі підведення підсумків вивчення правових курсів і їх удосконалення. Вивчення правових дисциплін студентами академії в основному фіксується заліком за шкалою ECTS. Але за такими юридичними дисциплінами, як «Право», на факультеті економіки транспорту та «Правові питання діяльності менеджера» для студентів технічних спеціальностей, передбачено іспит з метою перевірки теоретичних знань та уміння їх практичного використання, а також навичок самостійної роботи з навчальною, науковою літературою та сучасними технічними засобами.

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» підсумкове оцінювання рівня знань студентів з правових дисциплін здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю, індивідуальної роботи студентів та підсумкового контролю знань студентів за 100-бальною шкалою. Модульні завдання виконуються у письмовій формі. Але, якщо дозволяють технічні можливості, тестування з використанням комп'ютерних технологій буде сприяти заощаджуванню часу, що є дуже важливим в навчальному процесі.

Хотілося б бачити завершальною ланкою правового навчання підсумковий контроль знань студентів у формі обов'язкового, усного іспиту.

У чому конкретно, на наш погляд, переваги такого іспиту:

- підготовка до іспиту орієнтує студента на засвоєння всього змісту навчальної дисципліни, сприяє систематизації, поглибленню, закріпленню теоретичних знань і подальшому виробленню навичок до самостійної роботи з навчальною та науковою літературою;

- іспиту передуює проведення консультації, яка може бути використана студентами для роз'яснення викладачем запитань, які їх цікавлять;

- студент може обміркувати відповіді на питання, які містяться в екзаменаційному білеті, і законспектувати їх в аудиторії, а також під час складання іспиту з метою запобігання будь-яких випадковостей та об'єктивної перевірки знань викладач може ставити йому додаткові запитання;

- складання іспиту сприятиме тренуванню пам'яті, професійному і самостійному мисленню, розвитку мови, а також активності студента;

- спілкування викладача зі студентом під час іспиту дає зворотний зв'язок, у результаті якого виявляється найбільш об'єктивне і правильне оцінювання знань студента. Екзаменаційна оцінка не залежить від

попереднього оцінювання знань студента і має стимулювати його постійний розвиток, підвищувати самооцінку.

Т.М. Глушенко

ПЕРЕВАГИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Інтерактивне навчання – різновид взаємонавчання, де і студент, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, які чітко розуміють, чим вони займаються, активно аналізують те, що знають, вміють і здійснюють. Організація інтерактивного навчання у вищій передбачає моделювання життєвих та виробничих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації тощо. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, дає змогу викладачу стати авторитетним наставником студентського колективу. Під час інтерактивного навчання студенти вчаться бути демократичними, толерантно спілкуватися між собою та іншими людьми, критично мислити, приймати та аналізувати рішення. У Західній Європі і США активні методи навчання у вищій школі використовуються більш широко. За результатами наукових досліджень відомо, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного слухання лекції – 5 %, читання навчальних текстів – 10 %, а найбільших – за інтерактивного навчання (дискусійні групи – 50 %, практика через дію – 75 %, навчання інших чи негайне застосування знань – 90 %).

Таким чином, введення у навчальний процес інтерактивних методів навчання дає можливість вирішити нагальні потреби у підготовці фахівця нового типу, адекватного вимогам сучасного суспільства, фахівця, який здатен шукати рішення у співпраці з колегами, в активному обміні знаннями.

До інтерактивних методів навчання можна віднести методи, в основі яких лежить спілкування. Воно має чітко визначену тему, мету, дидактичне завдання. Результатом такого спілкування є вирішення проблеми, розв'язання задачі, знаходження шляхів вирішення критичної ситуації. Головним є те, що спілкування у навчальному процесі не є просто обміном думками або знаннями, на основі такого обміну активізується інтелектуальна діяльність, народжується нове знання, формується вміння, в першу чергу, використовувати теоретичні знання у конкретній ситуації, комбінувати знання з різних галузей, зважати на думку іншої людини, колективно працювати над вирішенням проблеми, приймати чужий досвід, брати на себе відповідальність за прийняте рішення, за результати власної дії, керувати та підкорятися, вгамовувати власні амбіції в ім'я загальної справи. Крім цього, виділяють групові форми навчання, тобто роботу в